

השבי"צ פותח בשיגור אנציקלופדיה פולחן באינטרנט, ואופיע
באתר ישיבת קריית משה, באתר "ישיבה" ובפייסבוק.

שבי"צ

לומדים תורה ובכף

שבת בצהריים
אחרי מות-קדושים | 362
אחרי שתגמרו,
תוכלו בבקשה להעביר
את השב"צ
לזה שלידכם או לגניזה?
תודה.

פתוח! אפשר להלל... חתן תנ"ך חילוני/ חיים ברנסון

נראה לי שלא רק אני הרמתי גבה כשמעתי על זהותו הדתית של חתן תנ"ך כנו לשנה זו. בלבי אפילו חשדתי שניסו לגרום לכך איכשהו במערכת החידון, בשם השוויון וחופש הדת... אז ראיתי את ההקלטה והתברר לי שחשדתי בכשרים. הכל נבע מחוקי החידון, המאפסים את הניקוד הקודם בשלב ה"ראש בראש". האמת, שלדעתי זה לא הוגן (בדיוק בגלל מה שקרה השנה - יתרון של אחת עשרה נקודות לא נספר. כאילו הכל תלוי רק בשלב האחרון), אבל מה שכן - לאחר האנטי הראשוני שלי ביחס למה שקרה, אני דווקא שמח. תחשבו רגע על מה שקרה פה: בחור לא דתי השקיע 12 שעות לימוד תורה ביום במשך שנתיים! וכמו כן, מה ההשלכות שיכולות להיות לזכייה כזו של חילוני בחידון תנ"ך? לא רק עליו בהמשך דרכו, אלא גם על חילונים אחרים, שרואים שזה לא שהדתיים תמיד 'קוטפים' את הפרס, אלא מישהו לא דתי מצליח. התורה זה לא עניין רק של דתיים! הפסדה של נעמי (עם כל הכאב, ובאמת כואב לי איתה) לא צריך לעורר שאלות נוקבות במינהל החמ"ד. מדובר בשתי טעויות נקודתיות. לעומת זאת, מה שניצחונות של שגיב יכול לעשות בסופו של דבר, אלף ניצחונות של דתיים לא יוכלו לעשות.

תארו לעצמכם ש:שבת בצהריים. הסעודה נגמרה כבר מזמן, ואין לכם מה לעשות... אז מה עושים? אסור לקרוא בשבת בניירות חשבונות (אפילו רק עם העיניים) משום עיסוק בדברי חול בשבת וכן מחשש שמא יכתוב או ימחק. וכן אסור לקרוא פרסומות עם מחירים של מוצרים ומודעות "דרושים". לדעת הרמב"ם (וכך פסק הילקוט יוסף), בשבת קודש מותר לקרוא רק דברי קודש. לדעת ראשונים אחרים (וכך המנהג הנפוץ), מותר לקרוא גם דברי חול שיש בהם ערך, כגון דברי חכמה והדרכות על תזונה נכונה. דברי חול ללא ערך, וכן סיפורים - אסור לקרוא, אלא אם כן מתענג בכך וקורא אותם דרך ארעי (פניני הלכה). בעיתונים ועלונים, אסור לקרוא את כתב ההסבר שתחת התמונות, וכן ידיעות מצערות. לגבי שאר קטעי החדשות, לדעת פוסקים רבים, אף שמעיקר הדין מותרים בקריאה, כיוון שחלקים גדולים מהעיתון הם פרסומות וידיעות מצערות, ראוי להימנע מקריאת עיתונים בשבת. עיתונים עם דברי כפירה, לשון הרע וחוסר צניעות, גם ביום חול אסורים.

לשמור ולעשות

מה חזר עליכם? ספרו: www.shabatz.022.co.il

חיוניו של שבי"צ

מלחמת העצמאות

יקרה בסוף פניסיה. היינו כמה פלמים ביחד בנסיעה אסופר, ובכל פעם הפלמבאג אקראג הסוף. ואין אנו ווייט. אביאך חצר ואמר שהלא ינהג ואני אמרתי שהלא יכא אנסאך אבד. "עקשן", הוא הפטיר, ואמר: "טוב, אז לא גשאל אף אחד, אבל אפחאג רכיב אג מסוף פניסיה אפני זב, גליח מוכן. עזמאל פיא לא רק חופש. פיא גם אחריא". "מקבא", אמרתי, ופאכתי אבדוק אג פמסוף המחשב. צפריימי ישבנו שנינו באסוף, אבדלנו אסופר. או יגר נכאן: כמאט אסופר. כאילו ראיתי מרחוק אג הפלט, אבל אזכר הגלישה שם מלא בחובות ומארכי אין כניסה, פלך גמזא מאיפם מליחים אפן שאגה רוצה. אפכתי אג ציר פניויל! אחרי שפיינו פלמיים באאג מקאם, אביאך פחך פניימי: "איפם אנחנו?... אמה לא פניג כאן?" "אפלט אבליח גם משם", שפתי. "בטוח?" הוא שאל. לא יכאלי אבליח "לא". אז בסוף הפלחנו רבאי זכרה רבאי נפתיים, ואביאך קבא שבחזר הוא נהג רומאג שצמאג משם אבליח רבויגה זב ש טטויג. נכנסנו אסופר רבדך שמתנו שלא רק אצולנו יב דא שיש כזב אבדלנו אביאך הפלט. "מה אגה אומר חן זב?" הוא גליש אי פסטומה מילושג בדבש ארטב רבויקוי. "אג הפסטומה אפבתי, אג הפלאר קצב פחאג... שפתי חבילג נקניקילג ושג חבילאג קבב. "ניאג אי ניקח אג הפסטומה בכזאג", אמר אביאך, "אמא אפבב כאפ". שאולנו אג אבא אג הכלוג שפאפיה חן החבילג, בסדר אבא חנה שפסטומה כלוג, אבל אנחנו אכאים בשר הפלטחאג מאכרוג יאג. אגרנו חליפן אכאנו אקאפ. "חבא שלא נעמדנו כאן כבר כלנכנסנו", חייכתי אביאך. פאג גליח עז אמדפיים שו הפאנע אפמיאנז. "גלמוד בקאפ פמפירג, אני פאך אפביא פילג", אמרתי, "מקסימום נעלה שג נעלאג בקאפ פמפירג. זב עדיין יאג מפירי". הפלתי גם הפיגאג בדיוק כשהפליח פאג שלנו. "רוצה אנאח זכארי?" שאל פמאל אביאך. שאני אסרבה? לא יאדח איך, בדך פזא נפתיג כבר גלוג פלמיים, אבל בדך חזר הפסבכתי ביציאפ מאיבזר הגלישה. אביאך נאנו. הפכתיג בהעז חפק. אלאא אנשים זב לא אני. המחשבה שניג, יש פה גם אג אביאך. אפבב שלי מסיח אג שנינו. "סיוחפ?" פתיג אג פחאן. "איך יצאיים מפה?" "גמשיך ישרי", הוא אמר בדיוק מה שחשבתי. אבל אי לא פיה אכפם מלכרה קטנה אחת ניצחתי באחמאג הפלחור... שבי"צ שלום, שמריהו.

בצאתי לקראתך

תקשיב משהו: אתמול התייבשתי הרבה זמן בתור בסופר. האשה שלפני היתה עם עגלה עמוסה. לי היו רק שלושה דברים. כשהגיע תורה, רציני לבקש ממנה לתת לי להיות לפניך, אבל התביישתי. אז מה קרה?

פתאום היא מסתובבת אלי ומציעה לי להיות לפניך! איזו גברת... הייתי לפניך וסיימתי לארוז, ואז היא פנתה גם למי שעמד מאחורי והציעה גם לו. לא הבנתי: היא הולכת להישאר פה כל היום כי יש לה עגלה מלאה!! אבל פתאום הגיע בעלה והיא התייעצה איתו, ואז הבנתי שהיא פשוט משכה זמן עד שהתחילה את הקופה. ואיך ההרגשה שלך היתה?

עדיין שמחתי שהיא נתנה לי לעקוף אותם, אבל זה לא שהיא עשתה לי ג'סט. בסופו של דבר היא עשתה את זה בשביל עצמה.

זה מזכיר לי משהו שקשה לי: כשאני אומר בתפילה "למען שמו, באהבה" - אני שואל: למענו או למעננו? "למען שמו" או "באהבה"? זה לא סותר. תגיד לי רגע: איך זה שה' גואל אותנו למען שמו? כי שמו נקרא עלינו. עם ישראל מייצג את ה' בעולם.

יפה. ועצם זה שהוא בחר בנו, בריותיו, ששמו ייקשר בנו וכך שקידוש השם וחילול השם תלויים גם במצבנו! זו מתנה מיוחדת שמגיעה מאהבה רבה. ואותה אהבה שהביאה לקרוא עלינו את שמו, היא זו שמביאה אותנו לגאול אותנו.

אבל בסוף זה למען שמו, ולא בשבילנו.

זה לא כמו בסופר. לכן אנו מוסיפים "באהבה" (שבגימטריה זה "אחד"), כי אין כאן "או הוא או אנחנו". יש פה קשר פנימי, אנחנו ההתגלות שלו. והדאגה של ה' לרומונות והצלחת הגילוי שלו היא לא מדאגה שלו לעצמו. הוא צריך את השם הזה! מלך צריך פעוטות יכירו במעמדו! הוא ברא את הכל, הוא צריך כבוד!?

אז מה באמת?

זה כדי לגדל את הבריות שלו, שאנחנו נלך בדרך הזו. כששם ה' מתגדל בעולם, יותר מכירים בערך וחשיבות הטוב, וממילא פונים יותר לנהוג ככה.

אבל אתה יודע מה? כשאני שם לב, לא כתוב "ומביא גואל... מאהבה", אלא "באהבה". זה לא תיאור הסיבה, אלא זה נשמע לי שהגאולה באה בצורה שמבטאת אהבה. או שה' מביא לנו גאולה על ידי האהבה שלו. מה הכוונה? צריך לחשוב. תן לי לשבת על זה שבוע, טוב!

שעת סיפור

מספרים שפעם נגש בחור כבן עשרים לרב רמי פוירשטיין שליט"א ואמר: "תקשיב הרב, החלטתי לצאת בשאלה להפסיק להיות דתי". "אז למה אתה פונה אליי?" "כי אני צריך עזרה". "מה?" "אני לא יכול להגיד את זה להורים שלי. הם יתמוטטו. אני צריך שאתה תאמר את זה להם..." הרב ענה לו: "אני מסכים, בתנאי אחד: שאם ישאלו אותך אחר כך אם היית פעם דתי, תגיד שלא". התקומם הבחור: "למה שאשקר?! הייתי דתי, החלטתי להפסיק, למה לומר שלא?" "זה התנאי", אמר הרב, "רוצה?" "בסדר, אבל למה?" "תגיד לי, אתה דתי?" שאל הרב. "כן". "ספר לי איך קיימת שבת?" "שבת... ארוחות, עיתונים, פיצוחים, ישנים..." "אז בעצם אף פעם לא קיימת שבת, גם אם עשית טכנית מה שזה אומר. תפילה, איך התפללת?" "באתי, פתחתי סידור, קראתי הכל..." "אז בעצם מעולם לא התפללת... מעולם לא נכנסת פנימה, שתוכל לצאת משם החוצה".

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינותיה לעיני ר' ישראל בן קלמן קלונימוס ז"ל לעיני ר' ישראל בן אברהם צבי ז"ל לפקידת ישועה לכל עם ישראל, בכלל ובפרט

את התשובות לשאלות החיים לא נוכל להעתיק מאחרים. לנו יש מבחן אחר.

קורא קבוע

ל סולת פלוז

עמק התרבות

על מנהגים, תפיסות עולם ומעצבי אופי חיים. בפרשה ה' מצווה אותנו לא ללכת בחוקות הגויים, מנהגיהם. הדוגמאות בחז"ל למנהגי הגויים: הליכה לקרקסים ואצטדיונים. כיום אפשר להוסיף לכך דוגמאות נוספות, כשאת כולן נוכל לכלול תחת הכותרת: "תרבות".

לכל עם וקבוצה וובמידה מסויימת אפילו לכל משפחה יש תרבות מיוחדת: מנהגים, "מובן מאליי", מה מקובל, מה מוערך ומה לא יעשה. כשמסתכלים ברובד הגלוי, מדובר בסך הכל באוסף של מעשים טכניים: באנגליה יש שעת תה ומערכת נימוסים מסועפת, בברזיל, הבשר והכדורגל מקבלים מקום של כבוד, וכן הלאה.

לפי זה, לא כל כך מובן מה הבעיה שנאמץ אלינו מנהגים מתרבויות של עמים אחרים. הספרדים רואים מלחמות שוורים, למה שאנחנו לא נראה גם?

כאן המקום להבהיר שהאיסור לא מדבר על כל מה שהגויים נוהגים לעשות (לעמוד בצפירת זכרון, למשל), אלא על מנהגים ותרבות המבטאים אופי חיים מסויים שלא תואם את מגמת חיינו כיהודים, אף שהוא לא כולל בתוכו עבירות ממש.

מאחורי התרבות ואופי החיים נמצאת תפיסת עולם, נמצאת פילוסופיה, מערכת ערכים:

לדוגמה, בתרבות הספורטיבית נמצאות ברקע תחרותיות והערצת המצליחנות, וכן האדרת הגוף (אתם מדמיינים לעצמכם חריות שבאו למדוד את כישורי הגוף בקרב חברה שמעריכה רק כישורים שכליים?).

תרבות המזון המהיר 'יושבת' על 'כאן ועכשיו', קצב חיים מואץ וחוסר סבלנות, לצד העדפת הטעם על פני הבריאות ועוד.

תרבות הביילויים והסרטים מבוססת על תפיסת החיים כזמן הנאה ולא כזמן עשייה ותיקון, עיסוק רב בדמיון במקום במציאות ועוד.

תרבות האופנה נותנת משקל גדול מאוד למה שמחשיבים אחרים (קובעי האופנה, ו'כולם', שלובשים אותה) ומעלה על נס את הכבוד העצמי (אדם מעריך את עצמו על ידי מותג בגדיו). לעתים, תרבות זו מתמזגת עם **תרבות החצנת הגוף**, המציבה במרכז את מה שמוצג בפרונט ולא את מערכת הערכים המניעה ומכוונת מבפנים את האדם, ומציגה בחלון הראווה את מה שצריך לשמור בכספת הזוגית.

מי שמאמץ את המעשים המבטאים את תפיסות העולם הללו, עלול להשריש בתוכו בלא יודעין גם את תפיסות העולם שבשורשן.

לנו יש תפיסת עולם אחרת, יש לנו תרבות יהודית - מובן מאליי, קצב חיים, עקרונות ומנהגים אחרים. מה יוצקים לתבנית הזמן הריקות? להיכן מכוונים? מה בוחרים? מה עושים? איך חיים?

היעד מכתוב את המסלול. וזכינו לתורה שמכוונת הרבה יותר גבוה.

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינותיה לעיני ר' ישראל בן קלמן קלונימוס ז"ל לעיני ר' ישראל בן אברהם צבי ז"ל לפקידת ישועה לכל עם ישראל, בכלל ובפרט

מוצאי שב"צ

המשב"צ:
כתיבה ועריכה: חיים ברנסון.
עיצוב גרפי:
עיתור - סטודיו לעיצוב גרפי.
איורים: אריאל חצרוני.
תודה לצביאלי סקולניק.
falmarooo@gmail.com
www.shabatz.022.co.il